

YENİ DEVLET MEMURLARI KANUNU DEĞİŞİKLİKLERİ ÇERÇEVESİNDE “MEMUR ÖZLÜK SİSTEMİNDE İDARİ BAŞVURULAR”

*Arş. Gör. Aynur CİDECİGİLLER**

GİRİŞ

Memur olarak kabul edilen kişilerin kanunlarla belirlenmiş şartlar altında sahip oldukları haklara ‘özlük hakkı’ denilmektedir. Devlet memurlarının özlük haklarını düzenleyen genel kanun 14.07.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunudur. Kanun devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenleme amacı ile çıkarılmıştır (DMK md. 2). Çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasına ilişkin hükümler içermesi sebebi ile gündemde torba yasa olarak adlandırılan 6111 sayılı ‘Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’ ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda da birçok önemli değişiklik yapılmıştır.

657 sayılı Kanunun kapsamı altındaki personelin yine kanun tarafından kendilerine sağlanan haklardan yararlanabilmeleri için kanunda öngörülen gerekli başvuruları ilgili makamlara yapmaları gerekmektedir. Bu başvuruların niteliğinin bilinmesi, başvuruların doğurduğu sonuçları tespit edilebilmek açısından oldukça önemli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmamızın amacı en kısa şekli ile idari makamlara yapılan başvurular olarak tanımlanabilecek idari başvuru¹ kavramının Devlet Memurları Kanununun öngördüğü özlük sistemi açısından uygulamasını tespit edebilmektir.

Bu amaçla çalışmamızda son yapılan yasal değişikliklerle beraber Devlet Memurları Kanunu özlük sistemindeki idari başvuruların yeri, esasları ve sonuçları incelenecektir.

* Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı.

¹ Eroğlu, Hamza, **İdare Hukuku**, Ankara 1984, s. 332; Sezer, Yasin / Bilgin, Hüseyin, “Danıştay Kararlarında İdari Başvurular”, **AÜHFD**, Yıl 2008, C. 57, S. 4, s. 340.

I. GENEL OLARAK

“Kişilerin menfaatleri bulunan ve idari işlev kapsamına giren konularda, kamusal makamlara yaptıkları başvuruların tümü ile kamu yararını korumak amacı ile yetki verilen kamu görevlilerinin veya kamu tüzel kişilerinin, diğer idari makamların yaptığı idari işlemlerin iptali, değiştirilmesi veya geri alınması gibi nedenlerle, yine yasaların gösterdiği idari işleve sahip makamlara yaptıkları İdare Hukukuna ilişkin başvurular”² şeklinde en geniş hali ile tanımlanabilecek idari başvuru kavramı gerek başvurunun yapılacağı makamın bilinmesi gerekse de başvurunun ifade edeceği anlam açısından oldukça önemli sonuçlar doğurmaktadır. Bu sonuçlar ise idari başvurunun türüne göre değişmektedir. Bu sebeple idari başvuru olarak kabul edilecek durumları tespit ederek idari başvuru türlerine ve buna bağlı doğan sonuçlara genel olarak bakmak da fayda bulunmaktadır. Geniş kapsamlı olarak yapılan bu tanıma göre bir başvurunun idari başvuru olarak kabul edilebilmesi için şu unsurları taşıması gerekmektedir:

- Başvuruyu menfaati bulunan kişiler ve kamu yararını korumak amacı ile yetkilendirilen kamu görevlilerinin yapması,
- Başvuruda bulunan kişinin başvuruyu yapmakta bir menfaati bulunması,
- Başvurunun kanunun göstermiş olduğu ve idari fonksiyona sahip makamlarca yapılmış olması ve
- Yapılan başvuruların İdare Hukukuna ilişkin bir konu ile ilgili olarak yapılması gerekmektedir.

İdari başvurular çeşitli açılardan bir takım sınıflandırmalara tabi tutulmakta ve her bir sınıflandırma kendine has bir takım özellikler taşımaktadır. İlk olarak idari başvurular hukuki sonuçları açısından bir değerlendirmeye tabi tutulmakta ve etkili idari başvurular ve etkisiz idari başvurular olarak ikiye ayrılmaktadır³.

Etkili idari başvurular, kanunlarda düzenlenen bireysel bir hakkı içeren ve başvurudaki talep ile idareyi belli bir yönde işlem veya eylem yapmakla zorunlu kılan başvurulardır⁴. Buna karşılık etkisiz idari başvurularda idarenin etkisiz idari başvuruyu yapan kişinin talebini yerine getirmek gibi

² Yıldırım, Ramazan, **İdari Başvurular**, 2. B., Konya 2006, s. 30.

³ Yıldırım, s. 62; Sezer / Bilgin, s. 341.

⁴ Yıldırım, s. 68.

bir yükümlülüğü bulunmamaktadır⁵. Devlet Memurları Kanununun genel sistematığı incelendiğinde kanunda öngörülen başvuruların tamamının subjektif bir hakka dayandığı ve idareyi başvuru konusu hakkında bir cevap verme yükümlülüğü altına soktuğu dolayısı ile de kanunda öngörülen başvuruların tamamının etkili birer idari başvuru türü olduğu görülmektedir. Bu sebeple çalışmamızda etkisiz idari başvuru olarak ayrı bir başlıklandırma yoluna gitmedik. Ancak elbette ki kanunda korunan bir hakka dayanmadan idareden bir talepte bulunulması amacı ile yapılan bir başvurunun etkisiz bir idari başvuru olarak değerlendirilmesi gerekecektir.

İdari başvurular yapıldıkları zaman itibari ile ortada hiçbir idari işlem veya eylem yokken yapılan idari başvurular (İYUK md. 10) ve daha önceden yapılan bir idari işlem (İYUK md. 11) veya eylem (İYUK md. 13) üzerine yapılan idari başvurular olmak üzere de ikiye ayrılarak incelenmektedir⁶. İdarenin daha önceden yaptığı bir işleme karşı yapılan başvurular işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur. Memur özlük sisteminde öngörülen idari başvurular hem ortada idarenin bir eylem veya işlemi olmaksızın yapılan idari başvurular ve hem de daha önceden yapılan bir eylem veya işlem üzerine yapılan idari başvurular olmak üzere iki şekilde olabilmektedir.

İdari başvuruların bir diğer ayrımı ise idari başvuruların yapıldıkları makam açısından ve işlemi yapan makama yapılan idari başvurular, üst makama yapılan hiyerarşik idari başvurular, idari vesayet makamlarına yapılan idari başvurular, idari eylem başvuruları ve disiplin hukukuna ilişkin kurullara yapılan başvurular olmak üzere beş başlık altında incelenmektedir⁷. 657 sayılı kanundaki madde hükümleri incelendiğinde kanunda öngörülen başvuruların ya atamaya yetkili amirlere yapıldığı yani hiyerarşik başvuru olduğu ya da disiplin hukukuna ilişkin bir kurula yapılan başvurular olduğu görülmektedir. Çalışmamızda bu genel ayırmadan yola çıkılarak öncelikle kanunda öngörülen hiyerarşik başvurular daha sonrada disiplin kurullarına yapılacak idari başvurulara yer verilecektir.

Başvurma iradesi açısından idari başvurular ise kanunların idari başvurunun yapılmasını zorunlu olarak öngördüğü durumlarda söz konusu olan zorunlu idari başvurular ve kişilerin isteğine bağlı olarak yaptıkları

⁵ Duran, Lütfi, “İdari Müracaatlar ve Bunların Karşısında İdarenin Sükutu”, **İ. Ü. H. F. M.**, C. XII, S. 1, s. 141.

⁶ Yıldırım, s. 71.

⁷ Onar, Sıdık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, C. III, 3. B., İstanbul 1967, s. 1814-1817.

ihtiyari – isteğe bağlı idari başvurular olarak ikiye ayrılmaktadır⁸. İdari bir başvurunun başvurma iradesi açısından hangi tür idari başvuru olduğunu tespit etmek kanun metnindeki ‘başvurulabilir’, ‘müracaat edilebilir’ gibi ifadelerden mümkündür⁹. Bu tarz ifadeleri içeren maddelerdeki başvurular isteğe bağlı birer idari başvuru örnekleridir. Süresi içinde yapılan isteğe bağlı idari başvurular işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur¹⁰. Devlet Memurları Kanunu incelendiğinde memur özlük sistemi içinde öngörülen başvuruların başvurma iradesi açısından bazılarının isteğe bağlı bazılarının da zorunlu idari başvurular şeklinde düzenlendiği görülebilir.

İdari başvuru kavramını ve türlerini genel hatları ile ele aldıktan sonra esas konumuza -memur özlük sisteminde idari başvurular- baktığımızda DMK’ nun özlük haklarını düzenleyen birçok hükmünde idari başvuru yolunun öngörüldüğünü görmekteyiz. Çalışmamızda son yapılan yasal değişiklikler kapsamında kanunda öngörülen idari başvurulara ağırlık verilmeyle beraber genel olarak memur özlük sistemindeki idari başvurular ele alınacaktır. Zira Kanun 21. maddesi ile açık bir şekilde devlet memurlarının kurumları ile ilgili olarak resmi ve şahsi işlerinden dolayı başvuru hakkına sahip olduklarını belirtmiştir¹¹. Sistematik olması açısından konuyu ilk olarak başvurunun yapıldığı makam üst başlığı altında ele almayı uygun bulduk. Başvurunun yapıldığı makam itibari ile Kanunun öngördüğü

⁸ Sezer / Bilgin, s. 355 – 360.

⁹ Yıldırım, Turan, “İdari Usul Yasası Kapsamında İdareye Başvuru”, **İdari Usul Kanunu Uluslararası Sempozyumu Bildiriler**, Ankara 17-18 Ocak 1998, s. 253.

¹⁰ Danıştay 6. D., 12.05.2004, E. 2004/492, K. 2004/2973, **Danıştay Kararları Dergisi**, S. 6, s. 171.

¹¹ DMK md. 21 “Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikâyet ve dava açma hakkına sahiptirler.

Müracaat ve şikâyetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlayarak silsile yolu ile şikâyet edilen amirler atlanarak yapılır.

Müracaat ve şikâyetler incelenerek en kısa zamanda ilgiliye bildirilir. Müracaat ve şikâyetlerle ilgili esas ve usuller Başbakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.” Madde hükmünde belirtilen yönetmelik 28.11.1982 tarihli ve 8/5743 sayılı Bakanlar Kurulu ile kabul edilen 12.01.1983 tarihli ve 17926 sayılı Resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Şikâyet Ve Müracaatları Hakkında Yönetmeliktir.

idari başvurular ya hiyerarşik olarak üst makama yapılan idari başvurular ya da disiplin hukukunun uygulamasının söz konusu olduğu durumlarda disiplin kuruluna ya da yüksek disiplin kurullarına yapılan başvurular olarak iki şekilde yapılabilecektir.

II. DEVLET MEMURLARI KANUNUNA GÖRE ÜST MAKAMA YAPILACAK ETKİLİ İDARİ BAŞVURULAR

657 sayılı Kanuna göre yapılacak başvurular çoğunlukla üst makama yapılmaktadır. Üst makam yani hiyerarşik amir kanunun 10. maddesinde de belirtildiği üzere amiri olduğu kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun, tüzük ve yönetmeliklerle belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli ve sorumlu olan kişidir. Kanun kapsamında yapılacak başvurular en yakın amirden başlanarak hiyerarşik olarak en üst makama kadar çıkmaktadır.

Üst makama yapılan başvurularda idarenin her hangi bir işlem veya eylemi olmadan yapılan idari başvurular ve daha önceden yapılan bir eylem veya işleme karşı yapılan başvurular olmak üzere iki farklı şekilde olmaktadır.

A. HİÇBİR İDARİ İŞLEM VEYA EYLEM YOKKEN YAPILAN İDARİ BAŞVURULAR

Kanunda öngörülen idari başvurulardan, hiyerarşik olarak üst makama yapılan idari başvuruların bir kısmı başvurunun yapıldığı zaman açısından ortada idarenin herhangi bir işlem veya eylemi olmaksızın yapılan idari başvurular grubuna girer. Bu tarz bir başvuru ile karşılaşan idare dilerse başvuruyu olumlu olarak sonuçlandırır. Dilerse zımnen veya açık bir şekilde reddeder. Memurun bu ret kararına karşı altmış gün içinde idari yargıda dava açması mümkündür.

Ortada idarenin herhangi bir işlem veya eylemi olmaksızın yapılan idari başvurular, kanunda isteğe bağlı olarak yapılan idari başvurular ve yapılması zorunlu olan idari başvurular olmak üzere ikiye ayrılarak incelenebilir.

1. İsteğe Bağlı İdari Başvurular

Devlet Memurları Kanununun getirmiş olduğu özlük sistemi son yapılan yasal değişikliklerle beraber ele alınıp incelendiğinde kanunda birçok yerde isteğe bağlı idari başvuruların bulunduğu görülebilir. Kanunda öngörülen ortada idarenin herhangi bir idari işlem veya eylemi olmaksızın yapılan isteğe bağlı idari başvuru türleri şunlardır.

a. Yer Değiştirme Sureti İle Atama İstemi Olarak Yapılan Başvuru

Kanunun 73. maddesine göre “aynı kurumun başka başka yerlerinde bulunan aynı sınıftaki memurları, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyebilirler. Bu isteğin yerine getirilmesi atamaya yetkili amirlerince uygun bulunmasına bağlıdır.”

Aynı konumda bulunan fakat farklı yerlerde çalışan memurlar birbirleri ile yer değiştirme talebi ile atamaya yetkili amirlerine başvurabilirler. Bu başvuru idare tarafından daha önceden yapılan bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru örneğidir.

b. 76. madde Gereğince Yapılan İdari Başvurular

Kanunun ‘memurların kurumlarınca görevlerinin ve yerlerinin değiştirilmesi’ başlıklı 76. maddeye göre “kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler. Memurlar istekleri ile kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.” Bu sebeple örneğin aynı kurum içinde kendine uygun bir pozisyon olmayan memur yapacağı bir başvuru ile kazanılmış hak derecesinin altında bir kadroya atanmayı isteyebilecektir. Bu başvuru idare tarafından daha önceden yapılan bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru örneğidir.

c. Yabancı Bir Memleket veya Uluslar arası Kuruluşta Hizmet Alma İstemi İle Yapılan İdari Başvuru

Kanunun 77. maddesine göre “Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmi bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.” Memurun bu amaçla yaptığı bir başvuru daha önceden idare tarafından gerçekleştirilen bir eylem veya işlem olmaksızın memurun isteğine bağlı olarak yapılan bir idari başvuru örneğidir.

d. Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurlarının Sayılarının Tespiti İstemi ile Devlet Personel Başkanlığının Bakanlar Kuruluna Yaptığı Başvuru

Kanunun 80. maddesine göre şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler hariç olmak üzere her yıl yurt dışına gönderilebilecek Devlet memurlarının kurumlar itibarıyla

sayıları, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecektir. Devlet Personel Başkanlığının sayının tespiti amacı ile Bakanlar Kuruluna yapmış olduğu başvuru bir idari başvuru örneğidir.

e. Kanunda Öngörülen Uygulamaların Kendisi Hakkında da Uygulanmasını İstemek Amacı ile Yapılan İdari Başvuru

Devlet memurları, DMK ve bu kanuna dayanılarak yayınlanan tüzük ve yönetmeliklere göre tayin ve tespit olunup yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler (DMK md. 17). Bu sebeple kanunda öngörülen bir hakkın kendisi hakkında da uygulanması amacı ile memurlar her zaman amirlerine bir idari başvuru da bulunma hakkına sahiptirler. Bu başvuru idare tarafından daha önceden yapılan bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru örneklerinden biridir.

f. Çekilme Başvurusu

Devlet memurluğunu sona erdiren durumlardan biri de memurun görevinden çekilmesi¹² yani istifa etmesidir¹³. Çekilme, kabule bağlı

¹² “Devlet memurluğundan çekilme istemi, kişi bakımından, artık bu statüde memur olarak çalışmayacağına ilişkin özgür bir istenç açıklamasıdır. Anayasal bazda herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme özgürlüğüne sahip olup yasalarda öngörülen hallerin dışında kimse zorla çalıştırılmaz. Kişinin yaşamını kendi tercihlerine göre yönlendirme ve dilediği alanda çalışma hakkının doğal sonucu olarak, memuriyetten çekilip çekilmemesi hakkındaki tercihini de kendi özgür istenciyle belirleyecektir.” AYİM, 2. D., E. 1997/266, K. 1997/814 sayılı kararı, **Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Dergisi**, S. 12, s. 512.

¹³ “657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 94.maddesinde Devlet memurunun bağlı olduğu kuruma yazılı olarak başvurarak memurluktan çekilme isteminde bulunabileceği, çekilmek isteyen memurun yerine atanan kimsenin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam edeceği, yerine atanan kimsenin bir aya kadar gelmemesi halinde veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde üstüne haber vererek görevini bırakabileceği; izinsiz olarak görevin terk edilmesi ve bu terkin 10 gün devam etmesi halinde yazılı başvuru şartı aranmaksızın çekilme isteğinde bulunmuş sayılacağı kuralları yer almıştır. Türk pozitif hukukunda istifa, şarta bağlı bir tasarruf olmayıp, kişinin kendi iradesiyle ilgili hukuki bir muameledir. Nitekim 657 sayılı Yasada istifa idarenin kabulüne bağlı tutulmamış yalnızca 97.maddesinde görevden çekilmenin 94.maddenin 2.fikrasına uyulmadan yapılması halinde, ilgilinin daha sonra göreve dönmek için yapacağı başvuru süre yönünden yaptırma bağlanmış bulunmaktadır. Bu durumda 17.9.1989 tarihli dilekçesiyle görevinden çekilme isteğini kurumuna bildiren

olmayan yenilik doğurucu bir hak olup memurun tek taraflı irade beyanı ile kullanılır ve memurun kendi isteği ile memurluk statüsünü sona erdirmesi olarak tanımlanabilir¹⁴. Çekilme aynı zamanda kanunun 20. maddesi ile memurlara tanınmış bir haktır.

Devlet memurlarının istifası kanunun 94. maddesinde düzenlenmiştir. Hükme göre “devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir.” Memurun çekilme amacı ile idareye başvurması bir isteğe bağlı idari başvuru örneğidir.

g. Emeklilik¹⁵ Başvurusu

Kanunun memurluğun sona ermesi başlıklı 98. maddesine göre memurluğu sona erdiren hallerden biri de emekliliktir. Emeklilik, belli bir yaşa gelmiş veya belli bir hizmet yılını tamamlamış memurların statü değiştirerek memurluk statüsünden çıkıp emeklilik statüsüne girmesine sebep olan bir sosyal güvenlik uygulaması olarak tanımlanabilir¹⁶.

Zorunlu olan durumlar¹⁷ ve resen emeklilik durumu dışında memurun emekli olma istemi ile yaptığı başvuru daha önceden idare tarafından yapılan bir işlem olmaksızın yapılan ve memurun isteğine bağlı olarak yaptığı bir başvuru türü olarak karşımıza çıkar.

davacının yasa ile tanınan bir aylık sürenin dolduğu 18.10.1989 tarihinde görevinden ayrıldığı kabulü gerekeceğinden, sağlık raporunun bittiği 26.10.1989 tarihinden itibaren 10 günden fazla süre özürsüz olarak görevine gelmediği nedeniyle görevden çekilmiş sayılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.” Danıştay 5. D., 3.3.1993, E. 1991/2002, K. 1993/999, **Danıştay Dergisi**, S. 28, s. 228.

¹⁴ Gözler, Kemal, **İdare Hukuku**, C. II, 2. B., Bursa 2009, s. 708.

¹⁵ “Kendi isteği ile bir tarih göstererek emekli olmak üzere başvuran, ancak belirtilen tarihten önce, emeklilik işleminin onayından sonra bu isteğinden vazgeçtiğini bildiren davacının vazgeçme talebi kabul edilerek emeklilik onayının geri alınması gerekirken reddi yönündeki işlemde hukuka uyarlık görülmediği hakkındaki kararda Danıştay tarafından, yapılan idari başvurunun bu başvuru kabul edilmeden yapılacak yeni bir başvuru ile geri alınabileceğine karar verilmiştir.” Danıştay 11. D., 06.10.2004, E. 2001/3220, K. 2004/3925, **Danıştay Dergisi**, S. 109, s. 318.

¹⁶ Giritli, İsmet / Bilgen, Pertev / Akgüner, Tayfun, **İdare Hukuku**, 3. B., İstanbul 2008, s. 782.

¹⁷ 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre üç durumda emeklilik söz konusu olabilir; Zorunlu emeklilik (yaş haddi nedeniyle ve malulen emeklilik), isteğe bağlı emeklilik ve resen emeklilik.

h. Günlük Çalışma Saatlerinin Tespiti Amacı İle Devlet Personel Başkanlığının Bakanlar Kuruluna Yaptığı Başvuru

Günlük çalışma saatlerinin başlangıç ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme saatlerinin süresi bölgelerin özelliği ve yapılan hizmetin niteliğine göre merkezde Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecektir (DMK md. 100). Devlet Personel Başkanlığının bu amaçla yaptığı teklif tipik bir idari başvuru örneğidir.

ı. Özürlü Memurun Kendisine Gece Nöbeti ve Gece Vardiyası Verilmemesi Talebi ile Yaptığı Başvuru

Kanunun 101. maddesinin son fıkrasına göre özürlü memurlara isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Bu sebeple özürlü bir memurun kendisine gece nöbeti ve gece vardiyası verilmemesi talebi ile yaptığı başvuru daha önceden idare tarafından yapılan bir işlem olmaksızın yapılan ve memurun isteğine bağlı olarak yaptığı bir başvuru türü olarak karşımıza çıkar.

i. Mazeret İzni Başvurusu

Kanunun mazeret izni başlıklı 104. maddesinin 6111 sayılı kanunla değişik son haline göre madde hükmünde belirtilen durumlarda memurlar mazeret izninin kullanılması amacı ile idari başvuru yapabilirler. Maddede öngörülen durumlar şunlardır:

- Maddenin ilk fıkrasındaki düzenlemeye göre kadın memurun doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı hafta süreyle analık izni hakkı bulunmaktadır. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Buradaki memurun son üç haftaya kadar çalışma isteği ile idareye başvurması bir idari başvuru örneğidir.
- Yine ilk fıkrada öngörülen bir başka idari başvuru örneği de doğumda veya analık iznini kullanılırken annenin ölmesi durumunda memur olan babanın anne için öngörülen süre kadar izin kullanması istemi ile yapmış olduğu idari başvurudur.
- Maddede öngörülen bir diğer başvuru örneği eşi doğum yapan memurun on günlük babalık iznini kullanmak amacı ile yaptığı başvurudur.

- Memur kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde sahip olduğu yedi günlük izni kullanmak için başvuru yapabilir.
- Yukarıda belirtilen hâller dışında da, mazeretleri bulunan memurlar, on güne kadar mazeret izni kullanmak için başvuru yapabilirler.
- Maddenin 4. fıkrasına göre “kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde bir buçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.” Dolayısı ile kadın memur süz izninin kullanımı ve ne şekilde kullanılacağı konusunda amirine bir başvuru yapma hakkına sahiptir.

j. Aylıksız İzin Kullanmak İçin Yapılan Başvuru

Kanununun 108. maddesine göre maddede belirtilen durumlarda memura yine maddede belirtilen sürelerle aylıksız izin verilebilecektir. Aylıksız izin kullanmak için memurun bu konudaki talebini amirine bildiren başvurusunu yapması gerekir. Maddede belirtilen aylıksız izin kullanılacak durumlar şunlardır;

- 105. maddenin son fıkrası gereğince verilen iznin bitiminden itibaren memurun isteği üzerine, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, on sekiz aya kadar,
- Doğum yapan memura, 104. madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmi dört aya kadar,
- Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren, istekleri üzerine yirmi dört aya kadar,
- Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77. maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi içinde,

- Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

Bu başvuru idare tarafından daha önceden yapılan bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru örneğidir.

k. Hastalık ve Refakat İzni Dolayısı İle Yapılan Başvuru

Kanunun 105. maddesi gereğince hastalığı sebebi ile uzun süreli tedavi görmesi gereken memurlara madde hükmünde öngörülen süreler kadar aylıksız izin verilebilecektir. Bu sürelerin sonunda memurun işe başlayabilmesi için iyileştigiine dair belge ile birlikte çalıştığı kuruma başvurması gerekmektedir.

Maddede öngörülen ikinci bir idari başvuru maddede belirtilen süreler içinde iyileşemeyip hakkında emeklilik hükümleri de uygulanamayan memurun sonradan iyileşmesi halinde, memuriyete yeniden dönmek için yapacağı başvurudur.

Maddede öngörülen bir diğer idari başvuru örneği, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde refakat izni talebi ile yapacağı başvurudur.

l. Ölüm Yardımı Ödeneğinin Ödeneceği Kişinin Gösterilmesi Amacı İle Yapılan Başvuru

Kanunun 208. maddesinin ilk fıkrası hükmüne göre memurun, memur olmayan eşi veya aile yardım ödeneği aldığı çocuğunun ölümü halinde en yüksek Devlet memuru aylığı tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının iki katı tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilecektir. Memurun sağlığında, ölümü sebebi ile ödenecek aile yardım ödeneğinin kime yapılacağını belirten bildirisini bir idari başvurudur.

m. Kamu Personel Bilgi Sisteminin Oluşturulması Amacı İle DPB'nin Kamu Kurum ve Kuruluşlarından Gerekli Gördüğü Bilgi ve Belgeleri İsterken Yaptığı Başvuru

Kanunun 231. maddesi hükmüne göre Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Başkanlığın yapmış olduğu bu talep idare tarafından daha önceden yapılan

bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru örneğidir.

n. Memurun Geçici Görevlendirilmesi Amacı İle İhtiyaç Duyan Kurumun Yaptığı Başvuru

Memurların, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında kanunun ek 8. maddesinde belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilmeleri mümkündür. Personel ihtiyacı olan kamu kurumunun, personelin çalıştığı kuruma geçici görevlendirme isteği ile yapmış olduğu talep bir idari başvuru - idare tarafından daha önceden yapılan bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru - örneğidir.

2. Zorunlu İdari Başvurular

Kanunda öngörülen ortada idarenin herhangi bir idari işlem veya eylemi olmaksızın yapılması zorunlu görülen idari başvuru türleri şunlardır:

a. Özürlü Personel Alımı için DPB' na yapılan Bildirim Başvurusu

Kanunun 53. maddesine göre “özürlü personel çalışma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile özürlülerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden Devlet Personel Başkanlığı sorumludur. Özürlü açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları özürlülere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadır. Devlet Personel Başkanlığı kurum ve kuruluşların bildirimini üzerine, özürlü kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir.”

Özürlü açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşunun bir sonraki yıl için ihtiyaç duyduğu özürlü personel sayısını Devlet Personel Başkanlığına bildirmesi kanunda üst makama yapılan, etkili ve zorunlu idari başvuru türlerinden biridir.

b. Aday Memurun¹⁸ Görevine Son Vermek İçin Disiplin Amirinin Yaptığı Başvuru

Adaylık süresi içinde kanunun 56 ve 57. maddelerinde öngörülen durumların ortaya çıkması üzerine disiplin amirleri atamaya yetkili amirden aday memurun görevine son verilmesini isterler. Kanunda zorunlu olarak öngörülen bu başvurunun yapılması gereken durumlar:

¹⁸ Devlet memurluğu sınavında başarılı olanlar öncelikle bir yıldan az iki yıldan fazla olmamak koşulu ile belirlenecek bir süre zarfında kurumlarınca aday memur olarak atanmaktadırlar. Aday memurlar, adaylık süresi içinde memurların niteliklerine ilişkin temel eğitim ve bağlı olacakları sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime tabi tutulurlar.

- Aday memurun temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olması,
- Aday memurun adaylık süresi içindeki hal ve hareketlerinin memurluk mesleği ile bağdaşmaması,
- Adaylık süresi içinde disiplin cezası alma ve
- Aday memurun göreve devamsızlığının tespit edilmesidir.

Bu başvuru idare tarafından daha önceden yapılan bir eylem veya işlem yokken üst makama yapılan zorunlu bir idari başvuru örneğidir.

c. Aday Memurun Asli Memurluğa Atanması Amacı İle Disiplin Amirinin Yaptığı Başvuru

Adaylık devresi içinde eğitimini başarı ile tamamlayan aday memur disiplin amirinin başvurusu ile asli memurluğa atanır (DMK md. 58). Disiplin amirinin atamaya yetkili amire başvurarak aday memurun asli memurluğa atanmasını talep etmesi üst makama yapılan etkili ve zorunlu idari başvurulardan biridir.

d. Ödüllendirilen Personel Sayısının DPB' na Bildirilmesi Amacı İle Yapılan Başvuru

657 sayılı kanununun 122. maddesine göre görevli olarak çalıştığı kurumda çalışmalarını ile başarılı bir şekilde görev yapan personele başarı belgesi, üç defa başarı belgesi alan personele de üstün başarı belgesi verilecektir. Üstüne başarı belgesi alan personel ödüllendirilebilecektir. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Kurumun ödül alan personel sayısını bildirmek amacı ile Devlet Personel Başkanlığına yaptığı başvuru üst makama yapılan etkili ve zorunlu idari başvurulardan biridir.

B. İDARENİN DAHA ÖNCEDEN YAPTIĞI BİR İDARİ İŞLEM VEYA EYLEM ÜZERİNE YAPILAN İDARİ BAŞVURULAR

Kanunda öngörülen başvuruların bir kısmı idarenin daha önceden yaptığı bir işlem veya eylem üzerine yapılan idari başvurulardır¹⁹. Bu tür

¹⁹ Esasen yapıldıkları zaman açısından idari başvuruların ikinci grubu her hangi bir idari işlem veya eylemden sonra yapılan idari başvurulardır ve “daha önceden yapılan bir idari işlem veya eylemden sonra yapılan idari başvurular” ile “özel hukuk işlem veya eylemlerinden sonra yapılan idari başvurular” olarak ikiye ayrılırlar. Özel hukuk işlem veya eylemlerinden sonra yapılan idari başvurular hukuki sonuçları açısından hiçbir idari işlem veya eylem yokken yapılan idari başvurular ile aynı sonuçları doğurmaktadır (Yıldırım, s. 138). Bu sebeple bu başlık altında sadece idarenin daha önceden yaptığı işlem veya işlemler üzerine yapılan idari başvurular ele alınacak, özel hukuk işlem veya

idari başvurular belirli bir süre içinde idareye başvuruyu cevaplama yükümlülüğü yükler, başvuru kanunda öngörülen süre içinde cevaplandırılmazsa başvuru reddedilmiş sayılır. İkinci olarak bu başvurular işlemeye başlayan dava açma süresini durdurur. İdarenin daha önceden yaptığı bir işlem veya eylem üzerine yapılan idari başvurularda tıpkı daha önceden yapılan hiçbir işlem veya eylem olmaksızın yapılan idari başvurularda olduğu gibi kanunda isteğe bağlı ve zorunlu idari başvurular şeklinde iki farklı türde düzenlenmişlerdir.

1. İsteğe Bağlı İdari Başvurular

a. Memurun Kanunda Öngörülen Uygulamaların Kendisi Hakkında da Uygulanmasını İstemek Amacı ile Yaptığı İdari Başvuru

Daha öncede belirttiğimiz gibi Kanunun 17. maddesinde belirtildiği şekilde memurlar kanunla kendilerine tanınan hakların kendileri hakkında uygulanmasını idareden her zaman isteyebilirler. Bu sebeple idare tarafından yapılan uygulamadan memnun kalmayan memurun idareye başvurup kanunda öngörülen uygulamanın kendisi hakkında da uygulanmasını istemesi her zaman için mümkündür.

b. Devlet Memuru Olmak İçin Yapılan Sınavlara Katılmak Sureti ile Yapılan İdari Başvuru

Duyurulan, Devlet, kamu hizmet ve görevlerine Devlet Memuru olarak girmek isteyenler, belirlenen şartları yerine getirerek başvurularını yaparlar (DMK md. 49). Buradaki idari başvuru memur olmak isteyen vatandaşlar tarafından yapılan idarenin daha önceden yaptığı bir idari işlem üzerine yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru örneğidir.

c. Atamalarda Diğer Eşin Atanan Eşin Yanına Atanması İstemi ile Yaptığı Başvuru

Kanunun 72. maddesine göre “yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde atanması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76. maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.” Dolayısı ile eşi başka bir yere atanan memur olan diğer eş, eşinin atanmasının yapıldığı yere kendi atanmasının da yapılmasını isteyebilir. Bu tarz bir idari başvuru da idarenin daha önceden yaptığı bir işleme karşı yapılan ve eşi atanan memurun isteğine bağlı olarak yaptığı bir idari başvuru örneğidir.

eylemlerinden sonra yapılan idari başvurular şeklinde bir sınıflandırmaya ayrıca yer verilmeyecektir.

d. Özürlü Memurun Kendisine Gece Nöbeti ve Gece Vardiyası Verilmemesi Talebi ile Yaptığı Başvuru

Daha öncede belirttiğimiz üzere kanunun 101. maddesine göre özürlü memurlara isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Bu sebeple özürlü bir memura idare gece nöbeti veya vardiyası verdi ise bu görevin kaldırılması talebi ile özürlü personelin yaptığı başvuru idare tarafından yapılan bir işleme karşı yapılan isteğe bağlı bir idari başvuru türü olarak değerlendirilmelidir.

e. Verilen Disiplin Cezalarının Bir Süre Sonra Özlük Dosyasından Silinmesi Amacı İle Yapılan İdari Başvurular

6111 sayılı kanunun memur özlük sistemi açısından getirdiği değişikliklerden biri de memurlar için özlük dosyası tutulması yeniliğinin getirilmiş olmasıdır. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren artık memurlar hakkında verilen disiplin cezaları her bir memurun özlük dosyasına işlenecektir. Kanunun 133. maddesine göre memurluktan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur, uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl diğer cezaların uygulanmasından itibaren on yıl geçtikten sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının "özlük dosyasından" silinmesini isteyebilecektir. Memurun disiplin cezasını aldığı tarihten itibaren sergilediği davranışlar cezasının kaldırılması talebini haklı gösteriyor ise isteği yerinde görülerek verilen disiplin cezasının kaldırılması kararı özlük dosyasına işlenecektir.

Madde hükmünde öngörülen, verilen disiplin cezalarının bir süre sonra özlük dosyasından silinmesi amacı ile yapılan idari başvuru idare tarafından daha önceden verilen bir disiplin cezası üzerinden belli bir sürenin geçmesi ile yapılabilen isteğe bağlı bir idari başvuru türüdür.

2. Zorunlu İdari Başvurular

İdarenin daha önceden yaptığı işlem veya eylemler üzerine yapılan başvuru türlerinden bir diğeri kanunun başvurunun yapılmasını mecburi olarak öngördüğü zorunlu idari başvurulardır. Kanunda geçen idarenin daha önceden yaptığı işlem veya eylemler üzerine yapılan zorunlu başvurular şunlardır:

a. Kadrosu Kaldırılan Memurun 190 Sayılı KHK Kapsamında Belirtilen Kadrolara Atanmaları Hakkında Devlet Personel Başkanlığı Tarafından Atamayı Yapacak Kamu Kurum ve Kuruluşuna Yapılan Başvuru

DMK md. 91'e göre kadrosu kaldırılan memurların kendi kurumlarında atanmaya imkân bulamamaları halinde bu memurlar başka bir kurumdaki

boş kadroya atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilirler. DPB tarafından tespit edilen kadrolara da kırk beş gün içinde bu memurların atanması teklif edilir. Bu teklif idare tarafından daha önceden yapılan bildirim üzerine DPB tarafından yapılması zorunlu olan bir idari başvuru örneğidir.

b. Verilen Disiplin Cezasının Bildirilmesi Amacı İle Yapılan Başvuru

Kanunun 132. maddesine göre verilen disiplin cezaları üst disiplin amirine bildirilecektir. Devlet memurluğundan çıkarma cezası üst disiplin amiri ile birlikte ayrıca Devlet Personel Başkanlığına da bildirilir. Verilen disiplin cezasının bildirilmesi amacı ile yapılan bu başvuru, daha önceden idare tarafından yapılan bir işlem üzerine üst makama yapılan zorunlu bir başvuru örneğidir.

III. DEVLET MEMURLARI KANUNUNA GÖRE DİSİPLİN KURULLARINA YAPILACAK ETKİLİ İDARİ BAŞVURULAR

“Disiplin hukukuna ilişkin yasalar ve diğer düzenleyici işlemlerde gösterilen kurullara, disiplin hukukuna ilişkin itiraz başvuruları ile kamu görevi gereği yapılan başvurulara disiplin hukukuna ilişkin kurul başvuruları denir.”²⁰ Bu tanımdan yola çıkılarak ve DMK sistematığı gözetilerek, disiplin hukukuna ilişkin kurullara yapılan başvuruların başvuru sahibi açısından iki türünün olduğu söylenebilir. İlki hakkında disiplin cezası verilen memurun disiplin kuruluna başvurması, ikincisi ise disiplin amirinin memur hakkında disiplin cezası verilmesi istemi ile yapmış olduğu başvurulardır²¹.

Devlet Memurları Kanununda disiplin kurullarına yapılacak başvurular konusunda iki madde bulunmaktadır. Bunlardan ilki disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurulları gösteren kanunun 126. maddesindeki isteğe bağlı idari başvuru diğeri ise memurun hakkında verilmiş olan disiplin cezasının kaldırılması istemi ile yapabileceği kanunun 135. maddesinde belirtilen ve yine isteğe bağlı olarak yapılabilen itiraz başvurusudur.

Her iki madde de incelendiğinde disiplin kurullarına yapılacak başvuruların isteğe bağlı olarak düzenlendiği, bu başvuruların yapılmasının zorunlu olarak öngörülmediği görülecektir. Zira 126. madde ‘amirin isteği üzerine’, 135. madde ‘itiraz edilebilir’ ifadelerini taşımaktadır. Bu ifadeler

²⁰ Yıldırım, s. 107.

²¹ Yıldırım, s. 107.

başvuruların isteğe bağlı idari başvurular olarak kanunda düzenlendiğini göstermektedir.

Disiplin kurullarına yapılacak başvuruların hepsi, kanun tarafından tanınan sübjektif hakka dayandığından ve bu başvurular üzerine idarenin yapacağı işlemler yargısal denetimine tabi tutulabileceğinden üst makama yapılan idari başvurularda olduğu gibi etkili birer idari başvuru olarak karşımıza çıkmaktadır.

Disiplin kurullarına yapılacak başvurular konusunda yapabileceğimiz bir diğer ayırım 126. maddedeki başvurunun memurun disiplin cezasını gerektiren bir fiili sebebi ile yapılıyor olması yani idarenin her hangi bir eylem veya işlemi olmaksızın yapılan bir idari başvuru olarak nitelendirilmesi gerekirken, 135. maddedeki itiraz başvurusunun daha önceden idare tarafından yapılan bir işlem – verilen disiplin cezası – üzerine yapılan başvurular olarak nitelendirilmesi gerektiğidir.

A. KANUNUN 126. MADDESİ GEREĞİNCE DİSİPLİN KURULLARINA YAPILACAK İDARİ BAŞVURULAR

Kanunun 126. maddesi hükmü disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurulları göstermektedir. Hükme göre,

- Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından;
- Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler, il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.
- Devlet memurluğundan çıkarma cezası ise amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilecektir.

126. maddenin idari başvurular açısından önem taşıyan ilk noktası 2. fıkrası hükmüdür. Hüküm memurluktan çıkarma şeklindeki disiplin cezasının amirin yapacağı başvuru üzerine yüksek disiplin kurulu kararı ile verilebileceğini belirtmektedir.

Devlet memurluğundan çıkarılma veya diğer bir deyişle ihraç, bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere, memurun memurluk statüsünün sona erdirilmesini sağlayan bir disiplin cezasıdır ve 125. maddenin E bendinde belirtilen sebeplerle uygulanır. Bentte belirtilen durumların ya da belirtilen fiil ve hallere nitelik ve ağırlıkları açısından benzeyen durumların

oluşması üzerine²² memurun bağlı bulunduğu amirin başvurusu üzerine yüksek disiplin kurulunca memur hakkında memurluktan çıkarma cezası verilebilecektir.

Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması şeklindeki disiplin cezalarına nazaran bir daha memurluğa alınmama sonucunu doğurduğundan çok daha ağır nitelikte bir disiplin cezası olan memurluktan çıkarma cezası bu niteliği sebebi ile memurun bağlı bulunduğu amir tarafından veya disiplin kurulu tarafından değil, bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilebilecektir. Ancak yüksek disiplin kurulunun memur hakkında doğrudan memurluktan çıkarma cezasını vermesi mümkün değildir. Bu cezanın verilmesi gerektiğini düşünen amir bu istem ile bağlı bulunulan kurumun yüksek disiplin kuruluna bu yönde bir başvuruda bulunacaktır. Amirin yapması gereken bu başvuru, disiplin amirinin yüksek disiplin kuruluna yapacağı, isteğe bağlı ve etkili bir idari başvuru olarak değerlendirilmelidir.

126. madde de disiplin cezasının verilmesi istemi ile yapılan bir diğer idari başvuru örneği kademe ilerlemesinin durdurulması şeklindeki disiplin cezası kararının alınması sürecine ilişkin olarak görülür.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler, il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir. Disiplin amirinin soruşturma bittikten sonra 15 gün içinde memur hakkında kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesi istemi ile kanunun 128. maddesi gereğince disiplin kuruluna başvurusu gerekmektedir. Soruşturma dosyasının on beş günlük süre içinde disiplin kuruluna gönderilmesi gerekmektedir. Bu süre zamanaşımı süresidir.

B. KANUNUN 135. MADDESİ GEREĞİNCE DİSİPLİN KURULUNA VEYA YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNA YAPILACAK İDARİ BAŞVURULAR

Devlet Memurları Kanununda disiplin kurullarına yapılacak başvuruların bir diğeri, hakkında disiplin cezasına hükmedilen memurun bu cezaya karşı yapabileceği itiraz başvurusudur. Kanunun 135. maddesine göre “disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.”

²² DMK’nda öngörülen özlük sistemi incelendiğinde disiplin cezaları açısından geçerli olan kanunilik ilkesinin disiplin suçları açısından geçerli olmadığı görülecektir. Sebepleri hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Gözler, s. 756 – 759.

Hakkında disiplin cezasına hükmedilen memur bu cezanın haksız yere verildiği ya da ağır bir ceza olduğu kanaatinde ise bu cezanın kaldırılması veya hafifletilmesi amacı ile disiplin kuruluna veya yüksek disiplin kuruluna başvurabilir²³. Başvurulacak makam,

- Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kurulu,
- Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı ise yüksek disiplin kuruludur.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasına karşı kanunda her hangi bir itiraz başvurusu yolu öngörülmemiştir. Kanunun düzenleme biçiminden kanunda açık bir şekilde çıkarma cezası için itiraz yolu öngörülmediği için bu konuda başvuru yapılamayacağını kabul edenler²⁴ bulunmakla beraber bu konuda bizim katıldığımız görüş şudur; kanunda memurluktan çıkarma cezası için bir başvuru yolu öngörülmemekle beraber kanunda açıkça memurluktan çıkarma cezasına karşı itiraz yoluna başvurulmasını yasaklayan bir hükümde bulunmamaktadır. Bu sebeple kanunda açıkça yasaklayıcı bir hüküm bulunmayan durumlarda idari başvuru yolunun bulunduğunu kabul etmek ve yargı yoluna başvurmadan önce genel hükümlere göre idari dava açma süresi içinde üst makama idari başvuru yapılabileceğini kabul etmek gerekmektedir²⁵. Ancak yapılacak bu başvurunun işlemi tesis eden makama yapılması mümkün değildir. Disiplin hukuku alanında verilen disiplin cezaları ceza hukukunda mahkemelerce verilen cezalara paralel olarak, disiplin cezası veren idari makamın kararına karşı yapılacak itirazın işlemi yapan makamın dışında bir makama yapılması gerekir²⁶. Zira işlemi yapan makam daha önceden konu hakkındaki tavrını ortaya koymuştur ve objektif davranamayabilir.

Memurluktan çıkarılan kişi doğrudan idari yargıya başvurup dava açarak hakkında verilen disiplin cezası işleminin iptalini de talep edebilir (İYUK md. 2). Bu konuda kanunda her hangi bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Aksine maddenin son hükmü açık bir şekilde disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabileceğini belirtmiştir.

²³ Danıştay 10. Dairesi, 23.10.1989 tarih ve E. 1989/203, K. 1989/1825 sayılı karar, Danıştay Dergisi, S. 78 – 79, s.530.

²⁴ Dündar, Erol, “Milli Eğitim Teşkilatı Mensuplarına İlişkin Disiplin Cezaları ve Yargı Denetimi” **Danıştay Dergisi**, S. 68 -69, s. 22; Karahoğulları, Onur, “Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri” **Çağdaş Yerel Yönetimler**, C. 8, S. 3, s. 75.

²⁵ Yıldırım, s. 178; Sezer / Bilgin, s. 342 – 343.

²⁶ Yıldırım, s. 104.

Yapılan itiraz üzerine disiplin kurulu veya yüksek disiplin kurulu ya başvuruyu kabul eder ya da reddeder. Başvurunun reddi üzerine birey yargısal başvuru hakkını kullanabilir (DMK md. 135/son). Başvurunun kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler. Ancak verilen disiplin cezasını az bulup daha ağır bir disiplin cezasına hükmedemezler. Buna “refarmatio in pejus” yasağı denir²⁷.

İdari başvurunun yapılabilmesi için kanunda öngörülen süre, kararın memura tebliğinden itibaren yedi gündür. 7 günlük itiraz süresi hak düşürücü niteliktedir. Bu süreye uyulup uyulmadığı başvuru kurul tarafından araştırılmalıdır. Bu süre içinde idari başvuru hakkı kullanılmaz ise karar idari açıdan kesinleşir. Bu karara karşı artık başka bir makama idari başvuru yapma imkânı tanınmamıştır. Memur dilerse bu süre içinde idari başvuru hakkını kullanmayarak doğrudan dava açabilir. Zira disiplin cezalarına karşı yapılabilecek idari başvuru kanunda isteğe bağlı olarak düzenlenmiştir. 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ve 6111 sayılı kanunla getirilen değişikliklerden önce uyarma ve kınama şeklindeki disiplin cezalarına karşı yargı yolu kapalı idi. Ancak şu an için bu tür disiplin cezalarına karşı idari yargıda dava açma hakkı bulunmaktadır. Dolayısı ile memur isterse doğrudan dava açabilir, isterse önce itiraz başvurusu yapar ve eğer sonuçtan memnun değilse karara karşı dava yoluna başvurabilir²⁸.

Disiplin kurullarına yapılacak olan itiraz başvurusu ile kararın alınmasından itibaren başlayan idari dava açma süresi durur²⁹. İtiraz üzerine verilen karar sonucunda duran dava açma süresi yeniden işlemeye başlar.

²⁷ Gözler, Kemal, **İdare Hukuku Derleri**, 8. B., Bursa 2009, s. 665.

²⁸ Ancak Danıştay baktığı bir davada baro disiplin kurulu kararına karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edilmesi ve kararın burada incelendikten sonra kesinleşmesi üzerine dava yoluna başvurulabileceğine karar vermiştir. Danıştay 8. D., 19. 02.1997, E. 95/1883, K. 97/579 sayılı kararı, **Danıştay Dergisi**, S. 94, s. 484. (Yıldırım, **İdari Başvurular**, s. 190)

²⁹ Danıştay, temyiz incelemesini yaptığı bir davada DMK’ nun 135. maddesinde sadece uyarma ve kınama cezaları için itiraz hakkının düzenlendiği, kademe ilerlemesinin durdurulması şeklindeki disiplin cezası için itiraz yetkisi düzenlenmediğinden (6111 Sayılı kanunla değiştirilmeden önceki DMK md. 135 hükmü gereğince) bu yöndeki başvuruyu etkili bir idari başvuru olarak kabul etmemiş ve yapılan itirazın işlemeye başlayan dava süresini durdurmayaacağı gerekçesi ile davanın süre aşımı yönünden reddine karar vermiştir. (Danıştay 12. D., 17.02.2006, E. 2003/873, K. 2006/473, Sezer / Bilgin, s. 342.)

TABLO 1. DEVLET MEMURLARI KANUNDA ÖNGÖRÜLEN İDARİ BAŞVURULAR

		ÜST MAKAMA YAPILACAK BAŞVURULAR	DİSİPLİN KURULUNA YAPILACAK BAŞVURULAR
İDARENİN HERHANGİBİR EYLEM/İŞLEMİ OLMAKSIZIN YAPILACAK BAŞVURULAR	İhtiyari Başvurular	md. 17, md. 101 md. 73, md. 104 md. 76, md. 105 md. 77, md. 108 md. 80, md. 208 md. 94, md. 231 md. 98, ek md. 8 md. 100	md. 126
	Zorunlu Başvurular	md. 53 md. 56 – 57 md. 58 md. 122	

İDARENİN EYLEM/İŞLEMİ ÜZERİNE YAPILACAK BAŞVURULAR	İhtiyari Başvurular	md. 17 md. 49 md. 72 md. 101 md. 133	md. 135
	Zorunlu Başvurular	md. 91 md. 132	

SONUÇ

Kişilerin kendileri veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetlerini idari makamlara iletmeleri genel olarak idari başvuru olarak tanımlanmaktadır. İdari başvurular kişilerin doğrudan mahkemeye başvurup uzun süreçler sonucunda karar almalarını beklemeksizin, araya bir aracı girmeksizin taleplerini idareye doğrudan iletmeleri bakımından önem taşımaktadır. İdari başvurular eğer doğru bir şekilde değerlendirilebilirse bireyler açısından oldukça önemli ve pratik bir çözüm yolu sunmaktadır.

Genel kurallar gereğince bireyler idareye taleplerini her zaman için ulaştırma imkânına sahiptirler. Genel kuralların dışında idari başvuruların yapılmasına imkân tanıyan özel nitelikli mevzuatta bulunmaktadır. Bu mevzuattan birisi de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunudur. 6111 sayılı kanunla yapılan son değişikliklerle beraber inceleme konumuzu oluşturan ‘memur özlük sistemindeki idari başvurular’ oldukça kapsamlı ve derinlemesine incelenmesi gereken bir konudur. Bu tür başvuruların memurlara tanınan hakların kullanılması açısından uygulanmasına imkân tanıyan 657 sayılı kanun memurların yapabileceği idari başvurular konusunda temel kanun niteliğindedir. Kanunun ‘müracaat, şikâyet ve dava açma’ başlıklı 21. maddesi ile açık bir şekilde devlet memurlarının kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikâyet ve dava açma hakkına sahip olduklarını belirtmiştir. Memur özlük sisteminde Devlet Memurları Kanunu ile tanınan idari başvuruları ele aldığımız çalışmamız boyunca elde ettiğimiz sonuçları şu şekilde sıralamamız mümkündür;

Devlet Memurları Kanununu son yapılan yasal değişikliklerle beraber bütünü ile ele alıp incelendiğimizde kanunda öngörülen başvuruların tamamının sübjektif bir hakka dayandığı ve idareyi başvuru konusu hakkında bir cevap verme yükümlülüğü altına soktuğu görülmektedir. Bu sebeple de kanunda öngörülen başvuruların tamamı etkili birer idari başvuru türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Kanunda öngörülmeyen bir hakka dayanarak yapılan başvurular ise elbette ki etkisiz idari başvuru olarak değerlendirilecektir.

Memur özlük sisteminde yapılan idari başvurular hem ortada idarenin bir eylem veya işlemi olmaksızın yapılan idari başvurular ve hem de daha önceden yapılan bir eylem veya işlem üzerine yapılan idari başvurular şeklinde olabilmekte ve kanun tarafından bu tür başvurular isteğe bağlı ve zorunlu başvurular olarak iki şekilde söz konusu olabilmektedir.

Kanunda öngörülen idari başvurular başvurunun yapıldığı makam açısından ya hiyerarşik üst makama yapılan idari başvurular ya da disiplin kuruluna veya yüksek disiplin kuruluna yapılan idari başvurular olarak iki şekilde yapılabilmektedir.

KAYNAKÇA

Duran, Lütfi, “İdari Müracaatlar ve Bunların Karşısında İdarenin Sükutu”, **İ.Ü.H.F.M.**, C. XII, S. 1.

Dündar, Erol, “Milli Eğitim Teşkilatı Mensuplarına İlişkin Disiplin Cezaları ve Yargı Denetimi” **Danıştay Dergisi**, S. 68 -69.

Eroğlu, Hamza, **İdare Hukuku**, Ankara 1984.

Giritli, İsmet / Bilgen, Pertev / Akgüner, Tayfun, **İdare Hukuku**, 3. B., İstanbul 2008.

Gözler, Kemal, **İdare Hukuku**, C. II, 2. B., Bursa 2009.

Gözler, Kemal, **İdare Hukuku Dersleri**, 8. B., Bursa 2009.

Karahoğulları, Onur, “Memur Disiplin Hukukunun Niteliği ve İlkeleri” **Çağdaş Yerel Yönetimler**, C. 8, S. 3.

Onar, Sıdık Sami, **İdare Hukukunun Umumi Esasları**, C. III, 3. B., İstanbul 1967.

Sezer, Yasin / Bilgin, Hüseyin, “Danıştay Kararlarında İdari Başvurular”, **AÜHFD**, Yıl 2008, C. 57, S. 4.

Yıldırım, Ramazan, **İdari Başvurular**, 2. B., Konya 2006.

Yıldırım, Turan, “İdari Usul Yasası Kapsamında İdareye Başvuru”, **İdari Usul Kanunu Uluslararası Sempozyumu Bildiriler**, Ankara 17-18 Ocak 1998.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DERGİSİ

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ DERGİSİ

CİLT: VII

SAYI: 3-4

YIL: 2012

Aralık – 2012
KAYSERİ

SAHİBİ

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığı Adına
Prof. Dr. Murat DOĞAN

SORUMLU MÜDÜR

Osman ÖZDEMİR

<u>HABERLEŞME ADRESİ</u>	<u>TLF</u> : +90 352 438 06 61 +90 352 437 49 01 / 38000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ	<u>FAKS</u> : +90 352 438 06 62
38039 / MELİKGAZI- KAYSERİ	<u>E-MAIL</u> : hukukdergisi@erciyes.edu.tr

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi yılda iki sayı olarak yayımlanan hakemli bir dergidir.

Dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir;
Fakülteyi bağlamaz.

Yayıncı: Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Tic. A.Ş. Sağlık Sok No:21 Sıhhiye/Ankara Tel: 0312 435 30 30 –
Fax: 0312 435 24 72 – www.seckin.com.tr – yayin@seckin.com.tr

Baskı: Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Tic. A.Ş. **Sertifika No:** 12416

YAYIN İLKELERİ

1. Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (ERÜHFD) ULAKBİM tarafından taranan, Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki defa yayımlanan hakemli bir dergidir. Yayımlanması istenen çalışmaların Haziran ayında çıkan sayı için 31 Mayıs; Aralık ayında çıkan sayı için 30 Kasım tarihine kadar Fakültemize teslim edilmesi gereklidir.
2. Dergide yayımlanmak üzere gönderilen bilimsel nitelikli çalışmaların kamu hukuku, özel hukuk ve ekonomi-maliye alanlarına ilişkin ve daha önce başka bir yerde yayımlanmamış olması gerekir. Çevirilerin yayımlanmış olduğu dildeki asıl nüshası ile birlikte gönderilmesi şarttır.
3. Derginin yazı dili esas olarak Türkçe olmakla birlikte, dergide yabancı dilde yazılara da yer verilmektedir. Yazılar Türkçe veya yabancı dillerden herhangi birinde yazılmış olsalar dahi, her bir yazıda, metnin amacını en iyi ifade edecek şekilde, en az 100, en çok 200 sözcükten oluşan Türkçe ve İngilizce, Almanca, Fransızca yabancı dillerinden herhangi biri olmak üzere özetlerin; her iki dilde yazı başlığı ile beşer anahtar sözcüğün yazının başına eklenerek, gönderilmesi gereklidir.
4. Çalışmalar, editörlüğe bir nüsha çıktı ile beraber cd veya e-posta yollarından biriyle gönderilmelidir. Yazarlar, unvanlarını, görev yaptıkları kurumları, haberleşme adreslerini, telefon numaralarını ve e-posta adreslerini bildirmelidir.
5. Yayımlanmak üzere gönderilecek çalışmalar azami 9000 sözcük olmalıdır. Çalışmalar, bir nüsha çıktısı ile birlikte Office 2000 ve üstü bir versiyonda yazılmış ve sayfa marjları A4 boyutu üzerinden üstten 6 cm., alttan 5 cm., sağ ve soldan 4,5 cm. olarak ayarlanmış bir şekilde dergiye gönderilmelidir. Gönderilen makalelerin İngilizce başlığı da yazılmalıdır. Word programındaki otomatik başlıklandırmalar kullanılmamalıdır.
6. Yayın Komisyonunca ilk değerlendirilmesi yapılarak, yayımlanması uygun görülmeyen çalışmalar yazarına iade edilir, yayımlanması uygun görülen çalışmalar ise hakem ya da hakemlere gönderilir. Çalışmalar, isimleri saklı tutulan hakem heyeti içinden, yazarın akademik unvanına göre daha üst unvanlı bir hakemin görüşü alınarak, aynen veya değiştirilmek suretiyle yayımlanır. Hakemden "düzeltmesi kaydıyla yayınlanabilir" şeklinde gelen eserlerin yayımlanabilmesi için eser sahibinin hakem raporunda belirtilen düzeltmeleri yapması ve buna ilişkin bir dilekçeyi yayın komisyonuna vermesi zorunludur. Hakem incelemesi sonucunda yayımlanması uygun görülmeyen çalışmalar ise yazarına iade edilir.

7. Süresi içerisinde hakem incelemesinden geri gelmeyen çalışmalar, yazarı tarafından aksi yönde bir talepte bulunulmadıkça derginin bir sonraki sayısında değerlendirilir.
8. Dergide yayımlanan eserleri değerlendiren hakemlerin isimleri iki sayıda bir yayınlanır.
9. Dergide, hakem denetiminden geçen çalışmaların yanı sıra kitap incelemesi, mevzuat değerlendirmesi ve bilgilendirici notlara da yer verilir. Bu nitelikteki yazıların kabulü veya geri çevrilmesi, Yayın Komisyonu tarafından yapılır.
10. Yazılar yayımlanmak üzere kabul edildiği takdirde, yazarlar elektronik ortamda tam metin olarak yayımlamak da dahil olmak üzere tüm telif haklarını devretmiş sayılır, yazarlara ayrıca telif ücreti ödenmez.
11. Çalışmaların sonunda, çalışmalarda kullanılan kaynakların yazar soyadına göre alfabetik sıraya dizildiği kaynakçaya yer verilmelidir. Yaralanan kaynaklara ilişkin metin içindeki atıflar, her bir sayfa sonunda dipnot olarak gösterilmelidir.
12. Dergide yayımlanan çalışmalarda ileri sürülen görüşlerden dolayı doğabilecek tüm sorumluluklar yazarlara aittir.

DANIŐMA KURULU

Prof. Dr. Mehmet Emin ARTUK

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Enver BOZKURT

İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Devletler Umumi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Erdal ONAR

Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Selçuk ÖZTEK

Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ömer TEOMAN

Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mehmet ÜNAL

Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Feridun YENİSEY

Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Turan YILDIRIM

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

YAYIN KOMİSYONU

Yrd. Doç. Dr. Akın ÜNAL
Yrd. Doç. Dr. Fatih BİRTEK
Yrd. Doç. Dr. Atilla ERKAL
Yrd. Doç. Dr. Ramazan AYDIN
Arş. Gör. İsmail ATAMULU
Arş. Gör. Emre KÖROĞLU
Arş. Gör. Şenel SARSIKOĞLU
Arş. Gör. İsmail Özgün KARAAHMETOĞLU
Arş. Gör. Gülsüm KAYA
Arş. Gör. Aydın Alber YÜCE
Arş. Gör. Abdalbaki GİYİK

EDİTÖRLER

Yrd. Doç. Dr. Akın ÜNAL Yrd. Doç. Dr. Fatih BİRTEK
Yrd. Doç. Dr. Atilla ERKAL

DERGİNİN SÜREKLİ YAZARLARI*

Prof. Dr. Murat DOĞAN • Prof. Dr. İsmail KAYAR • Yrd. Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL • Yrd. Doç. Dr. Ramazan AYDIN • Yrd. Doç. Dr. Fatih BİRTEK • Yrd. Doç. Dr. Mete ERDEM • Yrd. Doç. Dr. Atila ERKAL • Yrd. Doç. Dr. Şükran EKECİK • Yrd. Doç. Dr. Akın ÜNAL • Yrd. Doç. Dr. Ertuğrul YUVALI • Öğr. Gör. Sinan OKUR • Arş. Gör. Hilal AKIL • Arş. Gör. Aslı NANECİ ARICI • Arş. Gör. Gündüz Alp ASLAN • Arş. Gör. İsmail ATAMULU • Arş. Gör. Alpaslan BALCI • Arş. Gör. Harun BODUR • Arş. Gör. Ranegül CAMIZ • Arş. Gör. Aynur CİDECİGİLLER • Arş. Gör. Eylem ÇAKMAZ • Arş. Gör. Eda DEMİRSOY • Arş. Gör. Osman DURAN • Arş. Gör. Abdalbaki GİYİK • Arş. Gör. Yusuf GÜLEŞCİ • Arş. Gör. Harun Mirsad GÜNDAY • Arş. Gör. Özlem İLBASMIŞ HIZLISOY • Arş. Gör. Musa İYİLER • Arş. Gör. Derya Başak MEDENİ • Arş. Gör. Emine Gülselcen KAFKASYALI • Arş. Gör. İsmail Özgün KARAAHMETOĞLU • Arş. Gör. Gülsüm KAYA • Arş. Gör. Hasan KAYIRGAN • Arş. Gör. Emre KÖROĞLU • Arş. Gör. Abdullah Sacid ÖRENGÜL • Arş. Gör. Çiçek ÖZGÜR • Arş. Gör. Ebru PEKER • Arş. Gör. Abdulkadir SAKA • Arş. Gör. Şenel SARSIKOĞLU • Arş. Gör. Gökhan ŞAHAN • Arş. Gör. Gülden ŞİŞMAN • Arş. Gör. Mustafa UYANIK • Arş. Gör. Kürşat YEMENİCİ • Arş. Gör. Başak ÖZKÖK YILDIRIM • Arş. Gör. Hakan YILDIRIM • Arş. Gör. Aydın Alber YÜCE

* DERGİDEKİ İSİM SIRALAMALARI UNVAN VE SOYADI ESAS ALINARAK YAPILMAKTADIR.

TEŞEKKÜR

DERGİMİZİN C. VII, S. 1-2, 3-4 BASILARINDA HAKEM OLARAK KATKIDA BULUNAN AŞAĞIDA İSİMLERİ YAZILI SAYIN ÖĞRETİM ÜYELERİNE TEŞEKKÜR EDİYORUZ* ...

C. VII, S. 1-2

Prof. Dr. Halil Kalabalık, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Prof. Dr. Şaban Kayıhan, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Prof. Dr. M. Fatih Uşan, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Tekin Akdemir, Erciyes Üniversitesi İİBF
Doç. Dr. Yusuf Büyükkay Fatih Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Hayrettin Eren, Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Habip Yıldız, Sakarya Üniversitesi İİBF
Yrd. Doç. Dr. Veli Karagöz, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Hayrunisa Özdemir, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Murat Aksan, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yılmaz, Fatih Üniversitesi Hukuk Fakültesi

C. VII, S. 3-4

Prof. Dr. Veysel Başpınar, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Prof. Dr. Cem Baygın, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Prof. Dr. Süleyman Yalman, Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Faruk Acar, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Ahmet Başözen, Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Yusuf Büyükkay, Fatih Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Kasım Karagöz, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Burak Adıgüzel, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Alpaslan Akartepe, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Yalçın Bostancı, Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi

* HAKEM İSİM SIRALAMALARI UNVAN VE SOYADI ESAS ALINARAK YAPILMAKTADIR.

İÇİNDEKİLER

ÖZEL HUKUK

Prof. Dr. Murat DOĞAN

Eczacının Tazminat Sorumluluğu 1

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ARIKAN

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Genel İşlem Koşullarının
Yazılmamış Sayılması Kavramı ve Bunun Sözleşmeye Etkisi 19

Yrd. Doç. Dr. S. Hülya İMAMOĞLU

Hukukî Açıdan, Özellikle Koruma Amacıyla Özgürlüğün Kısıtlanmasına İlişkin
Hükümler Çerçevesinde Zorla Tedavi..... 29

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞENGÜL

Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminde Katılma Alacağına İlişkin Hüküm ve
Sonuçlar..... 61

Yrd. Doç. Dr. Ertuğrul YUVALI

Toplu İş Sözleşmesi Türleri Bakımından Eski 2822 Sayılı TSGLK ve
Yeni 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun Mukayesesi 99

Dr. C. Gökhan ERBAŞ LL.M. (Köln)

Alman Hukukunda Sosyal Temas Kavramı 121

Arş. Gör. Aslı ARAS

Bir Yargıtay Kararı Işığında Tüketici Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları 135

Arş. Gör. Arzu ŞEN KALYON

Kefalet ve Garanti Sözleşmesinin Ayırımında Başvurulacak Yorum Kuralları 155

Arş. Gör. Aydın Alber YÜCE

CMR ve TTK'da Taşıyıcının Sorumluluğu ile Kast ve Kasta Eşdeğer Kusurunun
Sorumluluğa Etkisi 171

KAMU HUKUKU

Yrd. Doç. Dr. A. Tarık GÜMÜŞ

Çoğulcu Demokrasilerde Parti İçi Demokrasi 199

DERLEME

Arş. Gör. İsmail Özgün KARAAHMETOĞLU - Arş. Gör. Emre KÖROĞLU

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (ERÜHFD)
Cilt I – VII (2006-2012) Alfabetik ve Kronolojik İndeks 229

